

Tillsammans för barnens bästa i Sörmland

Följeforskning om utvecklingsarbetet – delrapport 2

Tack!

Vi riktar ett stort tack till Sörmland för satsningen *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* och för möjligheten att följeforska kring den. Vi vill också särskilt tacka alla er som har bidragit med era erfarenheter eller som har arbetat med satsningen.

Om utvärderingsrapporten

FoU i Sörmlands utvärderingsrapporter beskriver en utvärdering av befintlig kunskap t ex projekt, och delprojekt. Utvärderingsrapporter kvalitetsgranskas av FoU-medarbetare (som inte är författare) med kunskap i ämnet.

Författare¹

Lina Larsson och Osman Aytar

Datum och ort

2023-03-28

Omslagsbild

Franzi Draws

¹ Osman Aytar har varit huvudansvarig för design, formuleringar av mål och planeringen av följeforskningen av *Tillsammans för barnens bästa* som helhet, men har varit sjukskriven under fas då detta material samlats in och rapporten skrivits.

Sammanfattning

Tillsammans för barnens bästa i Sörmland, är en länsgemensam utvecklingsåtgärd i Sörmland. Åtgärdens målsättning är bättre fysisk och psykisk hälsa för Sörmlands barn. Arbetet sker i samverkan mellan hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola. Fokus för åtgärden är att ta fram och påbörja implementeringen av en praktiskt förankrad och beslutad modell för samverkan med barns behov i fokus. Denna rapport är delrapport två i följeforskningen gällande *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*. Delrapport 1 berörde initiering och uppstart av utvecklingsarbetet och denna rapport fokuserar på den aktiva fas som följt efter uppstart med konkretisering och pilotprojekt.

Fokus i följeforskningen är processen, framgångar, risker och hinder, förbättringsmöjligheter samt förutsättningen att fortsätta utvecklingsarbetet när den finansierade tiden tar slut 2023. Datamaterialet i delstudien är i huvudsak utvecklingsarbetets egen dokumentation och självrapporteringar, observationer vid gemensamma möten under utvecklingsarbetet samt intervjuer. En gruppintervju med åtta deltagare gjordes inom ramen för Lärande workshop 2 i slutet av november 2022 och tre kompletterande intervjuer gjordes efter gruppintervjun.

Utvecklingsarbetet har gått in i en mer aktivitetsorienterad fas. Det har genomförts uppstartsträffar för pilotprojektet *Barn i behov av stöd utifrån en NPF- liknande problematik* i Gnesta, Katrineholm och Strängnäs. Projektet gäller barn med problematik som förknippas med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* har även, utifrån dialog med olika intressenter, identifierat sju nyckelaspekter för framgångsrik samverkan:

- En väg in
- Relationer
- Tillit
- Samordning av stöd
- Samlokalisering
- Mobilitet
- Samsyn.

Resultaten i delstudien är starkt överlappande med resultaten i den första delstudien, intervjupersonerna ser engagemang och bred förankring som viktiga framgångsfaktorer. Viktiga riskfaktorer är fortfarande omsättning på chefs- och personalnivå. I den första delstudien lyftes målen som en risk, därför att de var effektmål mer än projektmål. I denna fas har målen bedömts vara en tillgång. Målen har kunnat användas som en resurs i arbetet med att konkretisera och diskutera vad målen kan innebära för olika verksamheter och olika barn.

Under den mer aktivitetsinriktade fasen har några nya frågor aktualiserats i intervjuerna. En sådan fråga är skolans brist på länsgemensamma beslutsarenor, något som ses som en utmaning när det gäller att fatta länsövergripande beslut och för huvudmännens möjligheter att representera varandra. När arbetet blir konkret blir det också tydligt att ambitionen att förbättra för alla barn i Sörmland kan bli svårt att realisera i *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*. Detta lyfts bland annat i arbetet med pilotprojekten. Det har inneburit en konkretisering och en förankring av samverkansmodellen i de kommuner som berörs. Det har

också skapat möjligheter att förbättra situationen för barn med NPF-liknande problematik i de olika miljöerna. I intervjuerna lyfts dock även farhågor om att delprojektet ska resultera i lokala lösningar som inte går att generalisera/applicera på situationen för barn med likande problematik i andra kommuner i länet.

I intervjuerna lyfts upplevelser och erfarenheter av processen, under projektfasen, som lärdomar för att upprätthålla och främja framgångar, förebygga risker och hinder, samt att sätta i gång förbättringar i det fortsatt utvecklingsarbetet. En generell rekommendation är att identifierade framgångar, risker/hinder och förbättringsförslag tas som utgångspunkt för förbättringsarbetet i fortsättningen. Några övergripande rekommendationer:

1. Fokusera på att säkerställa en basnivå för samverkan som når alla barn i Sörmland, exempelvis tillgång till en familjecentral.
2. Säkerställ att det finns möjlighet att dra nytta av lärdomar från pilotprojekten när dessa når resultat. Det är viktigt att resultaten lyfts från det lokala perspektivet till det regionala, så att erfarenheterna kan generaliseras i utveckling för alla barn i Sörmland.
3. Säkerställ att arbetet inte bara handlar om psykisk ohälsa, inkludera även hälsofrämjande insatser för barn med exempelvis funktionsnedsättning eller kroniska sjukdomar. Kanske kan det ske i samband med arbete med välmåendehjulet.
4. Säkerställ att det tas hänsyn även till andra livsvillkor, som exempelvis ekonomiska villkor, i arbetet att främja barns hälsa.
5. Mobilisera *Tillsammans för barnens bästas* beslutade mål och arbetssätt som en utgångspunkt och resurs i nya statliga satsningar.
6. För att inte riskera att arbetet avstannar, formulera snarast en plan för fortsättning (gärna förlängning) i form av fortsatt praktisk testning av nya samverkansformer och implementering av modellen.

Innehåll

Sammanfattning.....	i
Inledning.....	1
<i>Tillsammans för barnens bästa i Sörmland</i> och följeforskningsuppdraget.....	1
Syfte och frågeställningar.....	2
Begrepp.....	2
Utvecklingsarbetet perioden mars 2022-november 2022.....	3
Genomförda aktiviteter.....	3
Rekommendationer från rapport om initieringsfas.....	4
Metod och material.....	5
Metodologisk ansats.....	5
Datainsamling och genomförande.....	6
Databearbetning och analys.....	6
Etiskt ställningstagande.....	6
Resultat och analys.....	6
Situationen i projektet.....	6
En grund att bygga vidare på.....	7
Engagemang och konkretisering.....	7
Workshop med första linjens chefer.....	8
Styrgruppens roll.....	8
Målen i utvecklingsarbetet.....	9
Tillsammans ... : fluffiga beslutade mål som resurs.....	9
Risk att innebörden i målen förändras utifrån chefsbyten.....	9
Delprojekt har inletts gällande barn med NPF-liknande problematik.....	10
Förändringar från ursprunglig projektplan.....	11
Konkretiseringar snarare än avvikelser från ursprunglig plan.....	11
Frågor/risker som behöver adresseras om ambitionerna i målen ska realiseras.....	12
Andra utvecklingsprocesser förändrar sammanhanget för utvecklingsarbetet.....	14
Förbättringsförslag för det fortsatta utvecklingsarbetet.....	15
Mobilitet och tillgänglighet.....	15
Samsyn och kommunikation.....	16
Förarbete inför implementering och processer efter att processledare slutat.....	16
Diskussion och rekommendationer.....	17
Rekommendationer aktuell fas.....	21
Referenser.....	22
Bilagor.....	23
Bilaga 1. Informationsbrev.....	23
Bilaga 2. Samtyckesblankett.....	25

Inledning

Tillsammans för barnens bästa i Sörmland och följeforskningsuppdraget

Det regionala utvecklingsarbetet *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* bedrivs i Sörmlands alla kommuner och Region Sörmland under 2021–2023 och innefattar verksamheter som primärt berör barn och unga. Med barn och unga menas invånare i Sörmland från födsel till den dag de fyller 18 år.

Enligt projektplanen (2021-08-16) för *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* är den gemensamma målbilden för utvecklingsarbetet ”att alla barn och unga i Sörmland ska ges möjligheter till en god fysisk och psykisk hälsa genom en god och trygg uppväxt utifrån varje barns behov. Samverkan ska ske med ett helhetsperspektiv kring barnens hälsa.”

För att kunna förverkliga denna målbild behöver man ”fokusera på proaktivt arbete med tidiga insatser för barn, unga och deras vårdnadshavare samt utveckling av samverkansstrukturer för alla aktörer som arbetar med barn och unga i Sörmland. Ett starkt gemensamt ansvarstagande är avgörande” (Målbild, 2021-06-14).

I linje med denna ambition för ett proaktivt arbete och utveckling av samverkansstrukturer är målsättningen med utvecklingsarbetet att:

- Det i Sörmland finns en länsövergripande samverkansmodell för tidiga insatser för barn och unga
- Ett implementeringsarbete av samverkansmodellen är påbörjat
- En plan för fortsatt implementering och uppföljning av samverkansmodellen finns tillgänglig.

Utvecklingsarbetets resultat utifrån målsättningen ovan kommer att skapa goda förutsättningar för att förverkliga den bestämda målbilden efter projekttiden. De förväntade långsiktiga effekterna av utvecklingsarbetet *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* i linje med målbilden är följande:

- Fler barn och unga lever med en god psykisk och fysisk hälsa, den negativa utvecklingen av psykisk ohälsa har bromsats och psykiska besvär har minskat
- Barn, unga och vårdnadshavare i behov av stöd ska genom effektiv samordning få tillgång till nödvändiga kontakter med barnen och de ungas behov i centrum
- Fler barn och unga närvarar i förskola och skola samt uppnår kunskapskraven i skolan

De långsiktiga effekterna är tänkta att följas upp av projektbeställaren Länsstyrgruppen² efter projekttiden, enligt projektplanen. Form och innehåll av en sådan uppföljning bestäms senare.

FoU i Sörmland fick i början av utvecklingsarbetet uppdraget att följa *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*. Det övergripande syftet med denna följeforskning är att genom samverkan

² Länsstyrgruppen är samverkansarena för samverkan gällande socialtjänst och vård där högste tjänsteperson inom socialförvaltning (förvaltningschefer) och motsvarande parter inom Regionen (divisionschefer) möts för att diskutera gemensamma utvecklingsområden och satsningar. Länsstyrgruppen ligger under en gemensam nämnd, Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård, NSV.

mellan projektbeställare, projektpartner,³ projektägare, styrgrupp, processledare, målgrupper, forskare med flera skapa förutsättningar för ett kontinuerligt lärande i och genom projektet. Detta är delrapport två i *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*. Med ett processtödande och förändringsinriktat perspektiv är målsättningen för följeforskningen kring utvecklingsarbetet *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* följande:

- Att ge stöd till utvecklingsarbetet för att kunna tillämpa relevanta metoder och aktiviteter i linje med projektplanen
- Att ge stöd till utvecklingsarbetet för att kunna mäta och följa upp målen enligt projektplanen
- Att ge stöd till utvecklingsarbetet i att dokumentera aktiviteterna och processen på lämpliga sätt som underlag för vidare självrapporteringar och utvärderingar
- Att från projektstart utvärdera utvecklingsarbetet utifrån en förändringsinriktad programteoretisk modell

Syfte och frågeställningar

Som en del av följeforskningens målsättning är syftet med denna delstudie att undersöka hur processen och projektutvecklingen den första aktiva fasen (aktiv fas 1) har utvecklats i utvecklingsarbetet *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*. Viktiga aspekter av projektets status är; upplevda framgångsfaktorer, risker/hinder och förbättringsförslag.

Frågeställningarna för delstudie 2 är följande:

1. Hur upplever intervjupersonerna att projektutvecklingen sett ut efter den initiala fasen?
2. Hur upplever intervjupersonerna att utvecklingsarbetet har fungerat i relation till deras målsättningar?
3. Hur upplever intervjupersonerna att det nya delprojektet har initierats och påbörjats?
4. Upplever intervjupersonerna att det har skett förändringar från den ursprungliga projektplanen?
5. Upplever intervjupersonerna att länet har skapat förutsättningar för förändringsarbetet efter att satsningen *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland tagit slut*?
6. Vilka förbättringsmöjligheter föreslår intervjupersonerna för det fortsatta utvecklingsarbetet?

Begrepp

I diskussionerna inför uppstart av *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* betonades behovet av att inte kalla utvecklingsarbetet för ett projekt, utan ett processarbete. Ambitionen med detta var att betona att det var en uppstart av en process som skulle fortsätta längre än den avsatta tiden, inte ett projekt som hade ett tydligt slut. Processledarna har titeln processledare, inte projektledare. I arbetet har det använts en projektmodell, vilket innebär att det finns en projektplan, projektbeställare och andra aspekter och begrepp med förledet

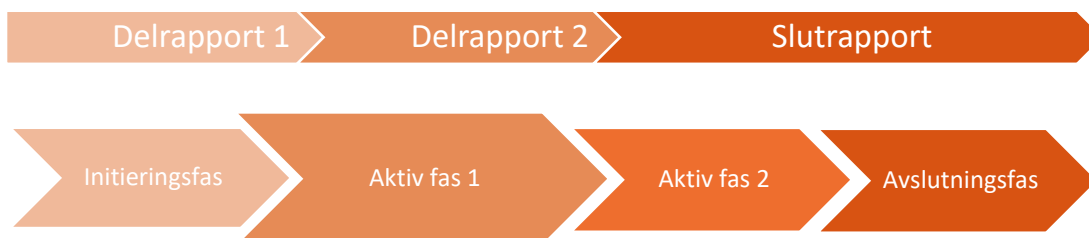
³ Projektbeställaren är Länsstyrgruppen. Då Skolchefsnätverket ej ingår i Länsstyrgruppen är de projektpartner, projektägare är Läns gemensamt regionalt stöd, styrgruppen är utsedd av länsstyrgruppen och skolchefsnätverket i samråd.

projekt. Detta gör att informanter ibland talar om projekt och ibland om processarbete. I den här texten används begreppen som informanterna använt dem.

Utvecklingsarbetet perioden mars 2022-november 2022

Den här rapporten, delrapport 2, avser arbetet i "Tillsammans för barnens bästa" under aktiv projektfas 1 under pågående projekt. Delrapport 1 omfattade uppstart och initiering av projektet Tillsammans för barnens bästa. Medskick i rapporten gällde mer fokus på projektets målsättningar; informationsspridning till, och förankring hos, berörda aktörer och verksamheter; dialog med aktörer som ej är med i styrgruppen; Case som förslag på metod för att synliggöra olika förståelser; kartläggning av framgångsfaktorer gällande inkludering av berörda aktörer; och mer involvering av barn och vårdnadshavare. Materialet till rapporten om initieringsfasen baserade sig till stor del på en gruppintervju genomförd i mars 2022.

Figur 1: Projektet är i aktiv fas och aktuell rapport är delrapport 2

Denna rapport tar vid efter första rapporten och fokuserar därför på det arbete som skett från och med mars 2022.

Ett resultat från arbetet i initieringsfasen är att arbetet framåt fokuserar på samverkan i familjecentral för barn i åldern 0–18 samt Skottlandsmodellen. Dessa inriktningsbeslut har påverkat arbetet under 2022.

Genomförda aktiviteter

I april påbörjades ett aktivt arbete i länsdelarnas arbetsgrupper barn (Norra, Västra och Södra arbetsgrupper barn) ANB, AVB och ASB⁴ och beredningsgrupp barn (BGB). Det fördes då diskussioner om vad nya arbetssätt inspirerade från familjecentralernas arbete, utökat fram till sex års ålder till 0-18 år, skulle kunna innebära för länet.

Som en del i inriktningen mot familjecentral 0–18 genomförde processledarna en kartläggning av existerande samverkan inom familjecentraler, ungdomsmottagningar och Barnahus. I kartläggningen framkom flera viktiga slutsatser. En slutsats är att dubbelt huvudmannaskap både är en tillgång och en risk eftersom välfungerande former för samverkan i ledningsstrukturen är avgörande för hur väl samverkan fungerar. Samverkan kräver tydliga avtal, riktlinjer och rutiner som parterna har samsyn kring. En kombination av samlokalisering och mobila lösningar kan krävas för att tillmötesgå tillgänglighet både gentemot familjer och andra professioner. Slutligen betonades behovet att utifrån de lokala förhållandena och områdeskontexten möta varje barns, ungdoms och familjs behov.

I maj påbörjade processledarna en utbildning i tjänstedesign. Detta blev en praktisk aktivitet som förde *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* framåt då utbildningen användes till att

⁴ Arbetsgrupp Norra Barn (ANB), Arbetsgrupp Västra Barn (AVB) och Arbetsgrupp Södra Barn (ASB).

närma sig målgruppen. Tjänstedesign användes som ram för träffar och intervjuer med ungdomar, vårdnadshavare och flera olika professioner från förskola, skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård som genomfördes för att undersöka behoven kring samhällets stöd.

Under tidig vår förbereddes ett delprojekt om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF). Förarbetet resulterade i en workshop för styrgruppen i juni. Vid denna workshop beslutades målgrupp och inriktning, vilka kommuner som skulle ingå i projektet samt hur NPF-delprojektet skulle startas direkt efter sommaren. Tre kommuner (Gnesta Katrineholm och Strängnäs) och BUP blev aktuella för projektet. Under hösten skedde förberedelser och projektmedarbetare utsågs, därefter hölls en gemensam uppstartsträff i november.

Under oktober påbörjades arbetet med Skottlandsmodellen i länsdelarnas arbetsgrupper barn (ANB, AVB och ASB) och BGB. Det genomfördes workshops med fokus på det så kallade välmåendehjulet. Det gav insikter om hur verksamheter ser på utvecklingsarbetet, samt vilka steg som bedöms som viktiga.

Under augusti startades ett systerprojekt, *Tillsammans för Unga vuxna*. Processledare för *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* var med i projektuppstarten i augusti och efter det fortsätter dialogen mellan processledarna för de olika utvecklingsprojekten.

Rekommendationer från rapport om initieringsfas

I delrapport 1 fanns fem rekommendationer. En ambition med följeforskningen är att stödja utvecklingen i *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*. Därför redovisar vi rekommendationerna tillsammans med en kommentar om hur de områden som rekommendationerna avser har utvecklats sedan rekommendationerna gavs:

1. *Att ha mer fokus på projektets målsättningar jämfört med de långsiktiga effektmålen anses vara en viktig framgång under processens gång. Vi rekommenderar ett fortsatt arbete kring denna tydlighet för att förebygga eventuella missförstånd.*

Kommentar: Under den aktuella perioden har målen använts som en resurs i arbetet att konkretisera vad länet ska arbeta med.

2. *Flera förbättringsförslag handlar om tydlig och enhetlig informationsspridning till, och förankring hos, berörda aktörer och verksamheter. I detta avseende kommer nyhetsbrevet att vara en viktig kommunikationsväg i fortsättningen. Vi rekommenderar även nya vägar, exempelvis dialogträffar, workshops eller liknande.*

Kommentar: Ett nyhetsbrev har skapats och spridits och workshops på olika nivåer i verksamheten har genomförts under perioden.

3. *Eftersom det finns andra aktörer som inte är representerade i styrgruppen rekommenderar vi att mer dialog förs med dessa aktörer.*

Kommentar: Mer dialog har förts med flera parter bland annat arbetsgrupper barn⁵. Förutsättningar för dialog med aktörer ser olika ut i olika delar av länet. Exempelvis har arbetsgrupp Barn i en av länsdelarna medverkan av förskola och fristående skola, något som saknas hos andra.

4. *Case fördes fram som ett förslag på metod för att aktualisera olika förståelser för vad utvecklingsarbetet skulle innebära för olika parter i samverkan.*

Kommentar: Arbetet med Case har inte aktualiserats i det nuvarande materialet –

⁵ Arbetsgrupper en del av samverkansstrukturen för socialtjänst och vård, och finns i de tre länsdelarna norra, södra och västra.

men eftersom pilotprojekten handlar om insatser direkt för barn på utsedda platser så blir det ett indirekt arbete med Case, givet att det blir praktisk problemlösning som ska generaliseras till erfarenheter som länet kan dra nytta av.

5. Men tanke på förslaget om mer arbete för alla berördas inkludering, rekommenderar vi en kartläggning över vad som fungerar bra och mindre bra i fråga om inkludering av berörda aktörer och att ett förbättringsarbete inleds med bland annat mer involvering av barn och vårdnadshavare.

Kommentar: Genom arbetet med tjänstedesign har många aktörers (däribland barn och vårdnadshavares) formulering av viktiga aspekter sammanställts i sju punkter.

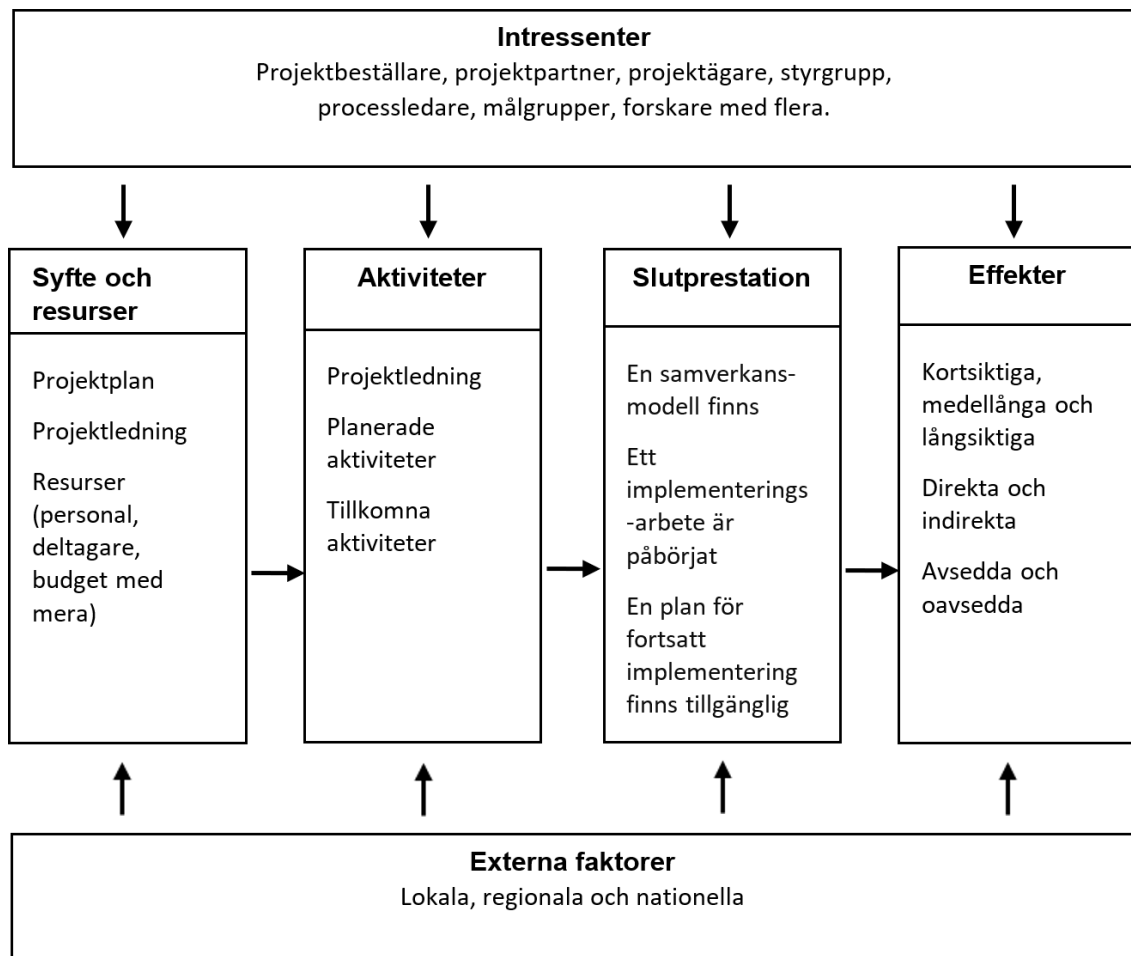
Metod och material

Metodologisk ansats

Ett programteoretiskt perspektiv på utvärdering utgör grunden för följeforskningen inom ramen för detta utvecklingsarbete. Perspektivet finns beskrivet i *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland: Följeforskning om initiering och start av utvecklingsarbetet-delrapport 1* (Aytar & Larsson, 2022).

Den programteoretiska modell som används i detta utvecklingsarbete (se *Figur 2*) är en integrerad utvärderingsmodell.

Figur 2 En programteoretisk modell för utvecklingsarbetet Tillsammans för barnens bästa i Sörmland

Datainsamling och genomförande

Gruppintervjuer och individuella halvstrukturerade intervjuer, utvecklingsarbetets egen dokumentation och självrapporteringar, samt observationer vid gemensamma möten under utvecklingsarbetets gång utgör de grundläggande källorna för datainsamling. I denna rapport fokuserar vi på projektets **aktiva fas del 1**. Under denna fas påbörjades en bredare involvering, men arbetet har ännu inte nått konkreta resultat på verksamhetsnivå. Därför gjordes avvägningen att styrgruppen samt processledare var ett lämpligt urval av intervjupersoner. En gruppintervju med åtta deltagare gjordes inom ramen för *Lärande workshop 2* i slutet av november 2022 och tre kompletterande intervjuer genomfördes i december.

Databearbetning och analys

Gruppintervjun transkriberades som helhet och även kompletterande intervjuer transkriberades. Transkriptionerna är ordagrant återgivna bortsett från när talad grammatik kommer i konflikt med förståelse av utsagan. Resultatet från intervjuer har bearbetats och analyserats utifrån teman i frågeställningar med inspiration av Kvale och Brinkmanns (2009) meningskoncentrering och meningskategorisering.

Delrapport 1 fokuserade på framgångsfaktorer, risker/hinder och förbättringsmöjligheter. Detta användes som tematisering av beskrivningen av processen, och projektutvecklingen i den första aktiva fasen i utvecklingsarbetet *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* därmed även i analysen av delrapport 2.

I texten finns både citerade längre resonemang och citerade fraser. Citat längre än 40 ord är egna stycken, medan kortare citerade fraser är integrerade i texten. De kortare citerade fraserna markeras med citationstecken och kursivering. I citaten används hakparenteser med tre punkter [...] för att markera att något är utelämnat från citatet. Om citaten innehåller referenser, exempelvis städer eller namn, markeras även detta utelämnande med hakparenteser som [stad] och [namn]. Tre punkter utan hakparentes ... innebär att talaren pausar i sitt tal.

Etiskt ställningstagande

Följeforskningens genomförande generellt och intervjuerna i synnerhet är planerade i enlighet med forskningsetiska regler (Vetenskapsrådet, 2017) och Dataskyddsförordningen (GDPR). Som en del av detta etiska ställningstagande fick samtliga intervjupersoner information i god tid och samtycke erhöles både skriftligen och muntligen (se *Bilaga 1* för Informationsbrev och *Bilaga 2* för Samtyckesblankett).

Resultat och analys

I intervjuerna beskrivs upplevelser av utvecklingsarbetet. Upplevelserna beskrivs i materialet som positiva och negativa, och därför har det varit meningsfullt att lyfta fram dem som framgångsfaktorer, utmaningar och risker.

Situationen i projektet

Av intervjuerna framgår att processen har kommit i gång under perioden. Under initieringsfasen utformades förutsättningarna för arbetet med *Tillsammans för barnens bästa*.

Det resulterade en gemensam budget och gemensamma mål som beslutades av varje huvudman.

Gruppintervjun genomfördes i direkt anslutning till ett styrgruppsmöte. På mötet hade fler delprojekt beslutats efter förslag från processledare. Upplevelsen i intervjuerna⁶ är att projektet är på god väg, som en informant uttrycker det: *”det är brett, det är välförankrat och det kommer tillbaka till styrgruppen på ett tydligt sätt [...] och de här rekommendationerna som vi fick se i dag var alldeles lysande.”*

En grund att bygga vidare på

I intervjuerna beskrivs att projektet vilar på en god grund med bland annat politisk förankringen.

Intieringsfasens arbete har även skapat förutsättningar genom att politiker visar intresse för processarbetet. Därmed har projektet varit politiskt välförankrat och haft förutsättningar att bli prioriterat:

Att få politiken att köpa målbilden i ett tidigt skede har haft massa plus även i ... hur vi har kunnat nå ut. [...] om bildningsnämndens ordförande nämner det i ett anförande till alla chefer, plötsligt vaknar man till och förstår att det här rör på sig. Det blir en samhällsfråga att prioritera frågan. När politiken frågar mig, var befinner vi oss, vi har beslutat om målbilden? Vad gör ni? Den ska man inte glömma att det blir en slags samhällsfunktion som ser till att man inte släpper bollen. Det var användbart för att hålla ett tempo.

Politiken lyfts i citatet som beslutsfattare som sätter agendan i det lokala sammanhanget genom att prata med chefer, efterfråga resultat och vara aktiv. Politiker som tror på processen kan vara en resurs för att hålla fast vid arbetet. I intervjuerna lyfts även att den grundliga politiska förankringen, med beslutade mål, har varit en resurs när valet påverkat mandatsituationen i länet och i den nationella politiken. Förankringen kan även vara en resurs som ett sätt att förhålla sig till nationella satsningar. Om regeringen har någon satsning *”i sin pipeline[...] som man skulle kunna sätta den här hatten på och fortsätta arbetet”*. Eftersom det finns samsyn i länet kring prioritering av *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* finns förutsättningar för långsiktighet då det går att gemensamt formera sig kring tolkningar och prioriteringar som ligger i linje med redan uppsatta mål.

Engagemang och konkretisering

I intervjuerna lyfts processledarnas och styrgruppens engagemang som en framgångsaspekt, med betoning på att det sker aktivitet i både styrgrupp och hos processledarna. När projektet nu dragit i gång på allvar och planer realiserats är upplevelsen att det blev rätt att processledarna arbetat i samverkansstrukturen, och att även skolan blev inkluderad. Projektledarna befinner sig på rätt plats i strukturen. Processledarna och deras arbetsätt lyfts som en framgångsfaktor och det ses som en tillgång att de har haft erfarenhet från olika verksamheter och att de sett när de behöver komplettera egen förståelse och ta del av andras erfarenheter. Genom detta har de säkerställt att projektet får del av erfarenheter de saknar. Det ses även som positivt att alla medverkande parter har jobbat intensivt, så att inte en

⁶ Gruppintervjun genomfördes i direkt anslutning till ett styrgruppsmöte. På mötet hade fler delprojekt beslutats efter förslag från processledare.

ensam part varit drivande. Det beslutades tidigt om att tre aspekter skulle vara i fokus för processarbetet; 0–18 perspektivet, samordnade insatser och Skottlandsmodellen. Dessa inriktningsaspekter har fungerat som ingångsvärden, men har fått fördjupad betydelse i en gemensam arbetsdefinition:

Vi [...] har fått draghjälpen på alla nivåer, både den politiska nivån och första linjens chefer. Det är stor skillnad. Det har inte blivit kinesiska viskningsleken, att massa olika personer har gått från ett möte här och berättat sin tolkning utan de har hört från samma person.

I citatet framgår att arbetsdefinitionen inneburit praktisk skillnad genom att förståelsen har kunnat hållas ihop i olika delar av verksamheten. Intervjupersonerna var nöjda med att det finns en samsyn kring vad processen ska innebära, ”... även om vi inte är överens om allt så har vi ett gemensamt språkbruk kring vad vi behöver göra, vad är det för olika parametrar vi behöver titta på”. Det är inte så mycket ”nationellt snömos” utan är lokalt förankrade mål. Det är en viktig övergång från att prata visionärt till att göra ”verkstad av det och [...] snäva in och [...] bli tydlig med vad man menar”.

Workshop med första linjens chefer

I intervjuerna framstår det som positivt att processledarna började genomföra workshops om välmåendehjul med första linjens chefer. Deltagarna uttryckte entusiasm inför att prova hur det kunde fungera att använda välmåendehjulet i verksamheten. De talade om det som en förflyttning från det visionära till en vardagsverklighet närmare barnen, exempelvis skillnader mellan professioner och/eller delar av organisationen. En intervjuperson beskriver att ”verksamheter som jobbar med biståndsprövade insatser kan känna att de är långt från de tidiga insatserna och att det är mer komplext, att det blev en sådan dialog mellan också, att vi befinner oss på olika preventionsnivåer”. Det blev påtagligt i workshops att det var första linjens chefer och någon förste socialsekreterare, dvs människor som möter barnen i sin verksamhet, som deltog. Det innebar också att välmåendehjulet diskuterades som ett möjligt praktiskt verktyg, utifrån påståenden som ”Kalle sju år skulle inte ha nytta av det här” och frågor som ”hur kan det här hjälpa mig i min vardag?”

Styrgruppens roll

Av intervjuerna framkom det att styrgruppen under projektets initiala fas inte hade arbetet som en vanlig styrgrupp. I vanliga styrgrupper har projektledarna förslag som styrgruppen fattar beslut om. Denna styrgrupp har fungerat mer som en arbetsgrupp, med ett ansvar för att vara med och utforma arbetet samt att förankra frågor i nätverken. Det har inneburit att styrgruppsarbetet tagit mer tid än det gör normalt sett, både på möten och mellan möten. Det uttrycktes uppskattning för att processledarna på styrgruppsmötet före intervjun lade fram förslag på beslut som styrgruppen fick ta ställning till. Det framställdes som ett framsteg i rollen och en positiv utveckling för projektet.

Det framgick även att styrgruppen i nuvarande fas hade haft en mer passiv roll än i initieringsfasen och snarare tagit del av information än fattat beslut. Informationen hade rört vad som pågår i processen gällande involvering av arbetsgrupper, workshopförberedelser och andra aktiviteter. Informationen var relevant för styrgruppsarbetet, men styrgruppens roll att fatta framåtriktade läns-gemensamma beslut var inte så framträdande under fasen. I beskrivningen av styrgruppsarbetet framgår att de påbörjade pilotprojekten kan bidra till att det bli mer fokus på den lokala situationen och mindre på den läns-gemensamma. När tre

kommuner deltar i NPF projektet innebär det att idéerna realiserar: *"Där kan jag iakttä tre kommuner tar nu och gör något. Det kändes bra och skönt för då börjar processen att testa något som vi bara har resonerat om, den delen."*

Målen i utvecklingsarbetet

Målen som sattes i projektets initiala fas har fortsatt vara aktuella i arbetet. De har under projektfasen kommit att bli ett verktyg att arbeta med.

Tillsammans ... : fluffiga beslutade mål som resurs

I gruppintervjun framkommer att *"fluffiga"* mål har konkretiserats under projektperioden. En intervjuperson säger om *"fluffigheten"*: *"det har varit en utmaning initialt, men också en styrka att kunna ha haft det på den nivån man förankrar sen. Det bygger på att vi blir alltmer tydliga ..."*. Det framgick av gruppintervjun att det under första delen av året hade funnits en otydlighet i vad arbetet skulle innebära, att beredningsgruppen inte förstått innebörden i utvecklingsarbetet. Detta illustreras med en överdrift: *"när de kom till BGB för sjunde gången och man inte visste vad det var"*. Processarbetet hade varit uppe för diskussion i beredningsgruppen under flera tillfällen och deltagarna hade senare återvänt med funderingar:

Varför ska vi göra det här och hur ska man kunna ... man stannade och då kom det tillbaka till BGB⁷. Förklara vad vi ska göra. Vi förklarade igen och sen förklarade vi igen och där kände vi att nu behöver det nog ut i arbetsgruppen och jobba för att BGB når inte ut till dom vi behöver

I citatet uttrycks att arbetet avstannade i en högre nivå i samverkansstrukturen. Det stoppet användes som en resurs för att utveckla arbetet i relation till andra delar av strukturen. Efter upplevelsen av bakslag besökte processledarna alla arbetsgrupper och förde mer konkreta diskussioner om att *"följa målbild och karta"*. Intervjupersonerna betonar förankringen i olika delar av strukturen är central. Det kan vara viktigt att nå till olika delar i strukturen: *"Arbetsgrupperna i all ära, men det är fortfarande en utmaning när de två personerna i arbetsgruppen kommer tillbaka hem, hur får jag ut det här i en organisation med 1500, 1800 medarbetare?"*

Den kommunikativa utmaningen var att få information att förmedlas till rätt person i rätt tid, och att alla skulle få lagom mycket information i varje del av organisationen. Av intervjuerna framkommer att processledarna använt målens *"fluffighet"* som ett medel att hålla diskussioner, genom att peka på målbilden genom målen, en person vänder sig till processledarna och säger *"... ni har varit väldigt drivande i arbetet för att se till att det kommer framåt [...] i varje arbetsgrupp i hela länet och såg till att implementera samma sak överallt."*

Risk att innebörden i målen förändras utifrån chefsbyten

Av intervjuerna framkommer att en viktig utmaning är att det är så många chefsbyten, det har varit rörlighet både gällande socialchefer och skolchefer. Det innebär att många av dem som dragit i gång projektet inte finns kvar. När det gäller skolområdet så är det bara tre skolchefer som är kvar från förarbetet. Detta är särskilt utmanande då skolan inte har lika upparbetade samverkansformer som region och socialtjänst.

⁷ BGB betyder Beredningsgrupp Barn

Dessa chefsbyten påverkar projektets möjlighet att vara förankrat i organisationerna vilket i sin tur medför en risk för hinder för projektet. Styrgruppen och de två processledarna har arbetat framåt men många nya personer innebär påverkan på två olika sätt, det finns en risk att *"det här går inte att realisera, det här kräver ett omtag"* och det finns en risk för förändringar i *"Tillsammans för barnens bästa i Sörmlands DNA"*. Omtaget kan kräva en ny förankringsprocess, det är viktigt att den sker i form av en tydlig avgränsning som ett *"case"*. Den konkretionen skulle skapa en möjlighet att samlas runt de faktiska frågorna och stänga ute andra frågor som alltid cirkulerar i organisationer. *"Nu pratar vi om det här och då kan man utveckla en repertoar som man sen låter möta de andra frågorna"*.

Om en ny skolchef och en ny socialchef ska börja samarbeta med varandra och ännu inte är trygga i att det samarbetet, är det viktigt att de får förförståelse för projektet, med *"vårt DNA, via Skottlandsmodellens verktyg"*. Annars finns en risk att det kan uppstå ett samarbete utifrån andra erfarenheter som kan vara svåra att införliva i helheten, som en intervjuperson resonerar:

Plötsligt stämmer inte kopplingarna längre, symboliken med att vi lägger en gemensam räls och på det finns det vagnar som rullar som hänger ihop i varandra. Det är det jag menar, det är så viktigt att man förstår det, tänker jag, när vi går ut i kommunerna. Annars kan inte projektet ta emot slutsatserna från de olika delprojekten.

Vad gäller syftet att skapa bättre förutsättningar för alla barn i Sörmland så är det *"oerhört viktigt att det verkligen är modellen som diskuteras i kommunen och inget annat"*. Samverkansdiskussionerna riskerar då att bli verkanslösa och sakna förutsättningar att bli del av en modell för hela länet.

Delprojekt har inletts gällande barn med NPF-liknande problematik

Det var beslutat att *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* skulle påbörja implementeringen av modellen, men den specifika inriktningen med ett pilotprojekt gällande barn med problematik som liknar svårigheter som kan finnas vid neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) är en utveckling som skett under 2022.

Av intervjuerna framkom att NPF-delprojektet startade därför att det uttryckts behov i olika sammanhang gällande barn med NPF-liknande problematik, oavsett om de hade diagnos eller inte. Problematiken är utmanande både för barnen själva, vårdnadshavare och för skola och förskola. Utredningarna gällande NPF på BUP ökar och ambitionen med delprojektet var att hitta ett sätt att hjälpa barnen redan innan en utredning. Divisionschefen för psykiatri och funktionshinder gav processledarna i uppdrag att ge förslag på mål och tillvägagångssätt för att samverka kring dessa barn. I juni genomförde styrgruppen en workshop utifrån processledarnas underlag och beslutade då om NPF-projektet. *"Vi sätter ihop tvärprofessionella team och vi beslutade att det var Strängnäs, Katrineholm och Gnesta som var pilotkommunerna, en i varje landsdel för att alla ska kunna följa i samverkansstrukturen"*.

Besluten gick sedan fort att aktualisera. I augusti genomfördes ett första uppstartsmöte med chefsnivåer där planen och kommunernas uppdrag att utse medarbetare till projektet presenterades. *"I november satt de allra flesta personerna i de tvärprofessionella teamen på vår uppstartsdag"*. Det tog längre tid än vad förhoppningarna var i juni, men med tanke på att organisationerna har behövt avsätta personer till uppdraget så har det varit en snabb process.

Det finns en skillnad i förutsättningar för BUP och skolan i NPF-projektet. De handlar om arbetstid och processer som redan pågår i verksamheterna. För kommunerna är det pågående arbete som får mer resurser. För BUP är det i högre grad nya arbetsuppgifter och ny struktur. Därför har BUP inte tidsresurser förrän efter nyår när projektet ska starta. Projektledaren som arbetar på BUP har sina medel från och med årsskiftet. Det är en ny samverkansstruktur där BUP ska komma in i en preventionsnivå där de tidigare inte verkat. Kommunerna är väldigt aktiva och fokuserade i arbetet, och det finns en liten risk här att "om inte kommunerna vågar vänta in så finns det en risk att BUP känner sig inbjuden med armbågen, lite som skolan gjorde i det stora projektet från början". Det är viktigt att BUP är med, eftersom den organisationen täcker hela Sörmland och har samma uppdrag var barnen än befinner sig. Den länsövergripande projektledningen på BUP är även positiv utifrån att verksamheten ser det stora antalet barn med NPF-liknande problem i form av utredningar som ökar i snabb takt.

Det går fort i det kommunala utvecklingsarbetet som sker inom *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* en aspekt av farten i det är att det också sker i ett lokalt sammanhang. Det förhåller sig till andra lokala initiativ och målsättningar. Ofta handlar det om en av flera samverkansformer mellan socialtjänst och skola. I en intervju betonas sammanflätningen av dessa olika initiativ:

Det är svårt att säga vad som landar som ett resultat av Tillsammans för-projektet kontra vad som är ett resultat av att vi har sagt att vi måste jobba smartare utifrån kommunens barn- och ungdomsstrategi. De här två sakerna ligger så nära varandra och så parallellt att en sak skapar återkopplingsmöjligheter i båda spåren

Det lokala sammanhanget har delar som ägs av en huvudman vilket skapar förutsättningar att anpassa samverkan snabbare. Därför kan det bli konkreta förändringar snabbare. När regionen är med har processen flera ägare och beslutsfattare vilket betyder att förändringar kan ta längre tid att genomföra.

Förändringar från ursprunglig projektplan

Det har inte skett direkta avvikelser från den ursprungliga planen, det vill säga att skapa en modell och att testa samverkan genom implementering av modellen, men vissa aspekter eller planerade aktiviteter har förändrats under perioden. Förändringarna har alla handlat om länsövergripande arbete och fokusering på samverkansmodellen.

Konkretiseringar snarare än avvikelser från ursprunglig plan

En förändring från ursprunglig plan är att en påbörjad kartläggning av insatser i kommunerna avstannade eller omprioriterades. Processledarna inledde en sådan kartläggning och använde den till att lära känna kommunerna, men insåg att resultatet främst var till nytta för dem, inte för kommunerna. De valde därför att, i stället för att tematisera och presentera det materialet, fokusera fortsatta kartlägningsinsatser och sitt skrivarbete på existerande samorganiserade samverkansinsatser, nämligen familjecentraler, Barnahus och ungdomsmottagningar.

En annan förändring var att processledarna valde att använda tjänstedesign som ett sätt att närma sig upplevelser från fler målgrupper. Ursprungligen var planen att få brukarperspektiv med hjälp av referensgrupper. Arbetet med tjänstedesign har resulterat i kunskap om olika intressenters syn på vad som behövs för att vara till stöd för barn och unga:

utfört tjänstedesign[...]intervjuat både ungdomar och vårdnadshavare, professioner och där vi har fått mycket slutsatser ... det sägs mycket, sen har vi plockat ut det som är gemensamt för samtliga eller om det framträder något extra mycket hos barn, unga och vårdnadshavare

De aspekter som återkommit i arbetet har bedömts vara nyckelaspekter för att nå ambitionen med en samverkan utifrån ett helhetsperspektiv kring barns hälsa. Arbetet resulterade i sju punkter som alla intressenterna utifrån sina perspektiv bedömde som centrala för fungerande samverkan med barnet i fokus. Punkterna var:

- 1) En väg in både till stödet för barnet och för professionerna att hitta samverkansparter
- 2) Relationer (relationer mellan barn och unga till vårdnadshavare, vårdnadshavare till profession)
- 3) Tillit
- 4) Samordning, någon som kan samordna stödet om man har fler än en kontakt
- 5) Samlokalisering
- 6) Mobilitet
- 7) Samsyn

Processledarna menar att dessa sju punkter sammanfattar det viktigaste ur intressenternas synvinkel. De hade trott att professionen skulle ha andra synsätt än bland andra barn och föräldrar, och att de sju punkterna skulle utvecklas men så var ej fallet:

Det här är det som alla säger och som vi ser i kartläggningarna och sen när vi hade länsdelsvisa workshoparna så tänkte vi att det här kommer vi säkert behöva lägga till, dra ifrån, revidera, men det var jättetydligt att det behövde vi inte utan det var samma saker.

Sannolikt betyder det att punkterna, liksom målen, kan vara ett verktyg i arbetet framåt samt vara relevanta att integrera i modellen som arbetet ska resultera i. Det finns även aspekter i utvecklingsarbetet som kan vara utmanande vad gäller förutsättningarna att nå målen i projektet.

Frågor/risker som behöver adresseras om ambitionerna i målen ska realiseras

I intervjuerna aktualiseras olika risker som kan påverka förutsättningarna för att nå målen i projektet.

Risk att förutsättningarna inte finns

I intervjuerna lyfts att den är en utmaning att skapa förutsättningar för modellen som arbetas fram. Det är delvis en kommunikativ utmaning, hur ska orden, ordningen och de erfarenheter som arbetats fram i modellen göras relevanta i hela länet. Det är delvis en fråga om resurser som behöver finnas på plats. Detta exemplifierades bland annat med familjecentraler⁸ som infrastruktur för samordning kring barnen "Nu pratar vi om en arbetsmodell 0–18 år [...], det finns inte ens Familjecentraler över allt". Det betonas att resurser och en gemensam lägstanivå är en viktig aspekt av vad som behöver fokuseras under 2023.

⁸ Familjecentraler har målgruppen barn 0–6 år, innan elevhälsan tar vid.

Risk att det inte blir utveckling för hela länet

Av intervjuerna framkommer att en risk är att processen inte blir sammanhållen, inte en gemensam förflyttning i länet, utan i stället piloter med olika utvecklingsspår i olika kommuner. Det är relevant utifrån ambitionen att ta hänsyn till hur det ser ut lokalt, men det innebär en risk att det blir olika lokala lösningar. Kommunen äger det lokala själva och arbetar med lokalt utvecklingsarbete, men det kan vara en svårighet att få med sig regionen med exempelvis barnpsykiatri som har enorma bemanningsbekymmer. Det kan i sin tur innebära att processerna blir mindre relevanta i mindre kommuner.

... olika lokala lösningar och det blir också så att vårt intresse av hur det ska samarbetas, Eskilstuna-Nyköping, det blir ganska perifert för att väldigt få av våra barn kommer att ha några kontakter där. Så ser det ut. Det kommer nog att krävas en del att hålla ihop det så det inte bara eroderar ut och tunnas ut.

För att vara relevant behöver det finnas möjligt att skapa lösningar som gör det möjligt för alla i länet att ta del av resurser, som exempelvis mobila resurser.

Skolans perspektiv riskerar att gå förlorat

Det är en utmaning att skolan inte har samma anknytning till närvårdsstrukturen som socialtjänsten och regionen. Det finns flera lager av möjliga svårigheter; skolchefsnätverket är inte samma samverkansorgan som socialchefsnätverket, vilket innebär att skolchefer inte har mandat eller uppdrag att företräda andra skolchefer i samverkan. Skolan som organisatorisk enhet och undervisningsorganisation har inte varit med i arbetsgrupperna inom barnområdet, endast elevhälsan har varit representerad. Det har funnits en ambition att få in skolperspektivet i beredningsgruppen med hjälp av en skolchef, men krockande mötestider har gjort att det inte varit praktiskt möjligt än. Den begränsade kopplingen till närvårdsstrukturen innebär att det kan vara svårt att hålla skolans perspektiv levande samt att förankra frågorna som är aktuella i *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* hos skolan.

Risken att det inte gäller alla barn

En utmaning är att det finns en risk att utvecklingsarbetet inte omfattar alla barn. Generaliseringen *alla barn* kan göra att det blir fokus på universell prevention och att en del barn med risker på indikerad eller selektiv nivå kanske inte blir aktualiserade. Av intervjuerna framkommer att detta både förhålls till en samhällsdiskurs och hur processarbetet utvecklats i länet. Intervjuerna pekar på att arbetet har kommit i gång i kommunerna, men att det kan vara svårare i regionen, både för att den är "*en så stor koloss*" och för att den har många olika former av vård. En utmaning i detta sammanhang är att det ofta blir ett fokus på psykisk ohälsa, kanske till följd av en mediebild av att barn och unga mår dåligt, vilket formar vilka frågor som lyfts, enligt en intervjuperson:

... då hamnar vi i ... när vi pratar tidiga insatser och vad är det som gör att barn och unga mår så dåligt. Då hamnar vi i barn- och ungdomspsykiatri och samtalsmottagningarna medan det finns massa andra saker som vi också behöver jobba med som inte faller under barn- och ungdomspsykiatri utan som faller på andra delar i regionen.

Därför finns en risk att begreppet tidiga insatser i *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* fokuserar på den psykiska ohälsan men inte på andra sjukdomar, men BUP kan inte lösa alla barns hälsoproblem.

Är alla barn friska barn?

Det finns en risk att projektet handlar om det *"friska barnet som riskerar att bli sjukt"* i stället för om alla barn. Det kan göra stor skillnad med relativt liten insats att hjälpa friska barn i risk, och det är viktigt och bra. Men en del barn med större risker, svårigheter eller problem behöver mer stöd. Ett barn kan ha flera svårigheter och även de svårt sjuka barnen kan behöva tidiga insatser. Det är viktigt att betona hälsoaspekten även för dem. Detta exemplifieras med barn med diabetes *"hur kan vi hjälpa alla barn med diabetes typ 1 [...]de kommer inte bli friska från sin sjukdom, men hur kan vi stötta alla dem?"* och barn som föds med intellektuell funktionsnedsättning, som har högre risk för fysisk ohälsa och att utsättas för våld. *"Det blir ännu viktigare[...]med hälsofrämjande förebyggande arbete, att vi tänker alla barn"*.

Är alla barn, barn med goda sociala förutsättningar?

Det är viktigt och en utmaning att göra skillnad för de barn som har det svårast, även om det kan vara svårare och kräva mer. Det kan också vara lösningar som inte är generaliserbara till alla, eftersom svårigheterna ser olika ut. Det finns familjer med funktionshindrade barn och knapra omständigheter som kan ha utmaningar att förflytta sig, som motsvarande familj med mer resurser inte har. Länet kan behöva skapa mobila lösningar för dessa barn. Någon uttrycker det dock lite ironiskt *"det är svårare att flytta en överläkare än en multisjuk"*.

Är alla barn, barn utan LSS-beslut?

Det finns även andra utmaningar vad gäller att omfatta alla, det finns en risk att de barn som har LSS-beslut glöms bort i kommunens del av processarbetet. Denna utmaning är särskilt aktuell i kommuner som är uppdelade i vård- och omsorgsförvaltning respektive socialförvaltning. Det har hänt att medarbetare som fått inbjudningar till workshops trots att inbjudningen kommit fel därför att workshopen skulle omfatta barn och socialtjänst, när de själva arbetar med barn med LSS-beslut. Tolkningen av socialtjänst som individ- och familjeomsorg kan medföra svårigheter att utveckla stöd till barn med LSS-beslut, om deras perspektiv inte lyfts i kommunens diskussion om *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*.

Är alla barn, barn som kan bo i varje del av länet?

En av de stora utmaningarna i nuläget är att alla huvudmännen behöver få del av projektet för att det ska bli ett långsiktigt utvecklingsarbete. En viktig lärdom utifrån de goda erfarenheterna från den vitalisering i verksamheten som NPF- delprojektet har inneburit är att alla huvudmän gärna ska testa något för att *"hålla energin och andan uppe"*. Det finns intresse av att testa hos alla kommuner och en gemensam grund är lagd. Testandet ska göra samverkan mer tydlig och konkret, *"vi har lagt den gemensamma grunden och nu vill vi göra saker"*. Vid mötet var det därför enkelt att välja de orter som skulle få testa olika aspekter. NPF-projektet genomförs i tre kommuner och därför var det lätt att välja de andra.

Andra utvecklingsprocesser förändrar sammanhanget för utvecklingsarbetet

Något som framkommer av intervjuerna är att de länsgemensamma utvecklingsprojekt som inletts efter *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* påverkar samverkansgeografin i länet. Det innebär att projektet har fått utmaningar vad gäller positionering som inte fanns initialt. Det är inte en fråga om resurskonkurrens utan om förståelsen för sammanhanget för utvecklingsprojekten. Utmaningen är att förankra relationen till andra utvecklingsprojekt och utvecklingsprocesser i länet. Det handlar både om det diskursiva arbetet att få medarbetare att se hur de hänger ihop och om faktiska tidsrelationer mellan de olika projekten.

En viktig aspekt är frågan om Nära vård. Det har under processens arbete kommit fram att det inte är självklart för alla att *Tillsammans för barnens bästa* är en aspekt och målgruppsfokusering som kan betraktas som en del av den nationella rörelsen mot en nära vård. Det är både en följd av att *Nära vård i Sörmland* drivs som ett projektliknande processarbete och av presentationen av *Nära vård* genom det nationella stödmaterialet. Processledarna inom de olika satsningarna arbetar aktivt med att samverka runt frågorna för att medverka till enhetlighet i länet, sammankoppling mellan processerna och det pedagogiska arbetet med att tydliggöra samband. Detta har bland annat skett genom samverkansarbete gällande indikatorer och uppföljning och i arbetet mot beredningsgrupperna. När processledarna för *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* rapporterade 2022 års arbete till beredningsgrupp barn och arbetsgrupper barn valde de att göra det tillsammans med projektledarna för Nära vård och prata om kopplingen mellan processerna. Syftet var att på förekommen anledning belysa helheten i både BGB och arbetsgrupperna.

I intervjuerna uttrycks att det finns en brist på samsyn, gällande de framtagna skrivningarna i Nära vård. "Vad betyder individens fokus? Då finns det en del som upplever att det är inget barnfokus som tycker att individens fokus inte handlar om barnen medan för andra är det självklart. Det handlar lite om samsyn". Det har förekommit frågor om vem som är individen, är det barnet eller vårdnadshavaren. "Jag i min värld tänker att en individ kan vara en åttiofemåring, [...] en tvååring och det kan vara en sexmånaders bebis och det kan vara en artonåring, men så var inte upplevelsen av alla". Skillnader i synsätt skapar ett behov av att tala om begrepp och få samsyn. Upplevelsen att de olika utvecklingsprocesserna inte är sammankopplade kan även relateras till beslutsgångar och att information inte alltid rör sig i organisationen. "Om saker är beslutade i Länsstyrgrupp så känns det inte alltid som att det når ner och förankras på golvet och tvärtom". I intervjuerna nämns att det fanns organisationsföreträdare i närvårdsstrukturen som upplevde att det behövdes en särskild satsning på *Nära vård* för barn och unga, eftersom koncepten var svåra att översätta till den egna barnverksamheten.

I intervjuerna finns en reflektion om att det hade kunnat vara bra om Nära vård inte hade startat efter *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*, utan samtidigt eller tidigare. Det hade skapat andra förutsättningar för gemensam kommunikation. På liknande sätt är det problematiskt att det projekt som tar vid för nästa målgrupp, *Tillsammans för unga vuxna* startade mer än ett år senare än *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*. De båda *Tillsammans*-satsningarna hör samman i bemärkelsen att de ska skapa modeller för samverkan. *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* ska arbeta med barn till 18 och *Tillsammans för unga vuxna* har målgruppen 18–29. Det är viktigt att dessa modeller harmonierar med varandra. Därför har processledarna dialog för att upprätthålla samsyn.

Förbättringsförslag för det fortsatta utvecklingsarbetet

När deltagarna pratar om *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* beskriver de nuläge, framgångsfaktorer och risker och hinder. Det framkommer även förbättringsförslag i intervjuerna.

Mobilitet och tillgänglighet

En intervjuperson resonerar om sjukresor utifrån tanken att vården behöver vara tillgänglig för invånare även när mobilitet kan vara svårt av fysiska eller ekonomiska skäl:

[...] oavsett om det beror på att man är nittiosju år och multisjuk eller om det beror på att man [...] lever i utanförskap, med funktionshindrade barn och knapra omständigheter så är det ett jätteföretag att ta sig till Nyköping. Nu kom jag på, jag vet inte om man skulle kunna underlätta det om man såg över regelverket för sjukresor så att [...] även de som är friska i benen kan lättare få åka sjukresor. För de allmänna kommunikationerna härifrån både till Eskilstuna och Nyköping är helt usla.

Ett annat förslag som lyftes i intervjuerna var ett samarbete kring mottagning mellan region och kommun i de mindre kommunerna. Om kommuninnevärdens besök till barnpsykiatri och habilitering skulle samlas till en dag så skulle kommunerna kunna hjälpa till med bra samtalsrum om det inte finns på vårdcentralen.

Samsyn och kommunikation

Kommunikation är en viktig aspekt som kommer att bli än mer viktigt ju längre man kommer i arbetet. Det handlar om hur dokument utformas, hur man kommunicerar oavsett om det är till barn eller föräldrar eller om det är till professioner, och om hur man utvecklar utbildningsinsatser. Ett förbättringsförslag var att tillsätta en kommunikatör i arbetet. Ett syfte skulle vara att nå ut till alla verksamheter med välmåendehjulet. Kommunikatören skulle skapa kommunikationsstöd som skulle nå ut till medarbetare på alla nivåer, samt till kommunledning, regionledning hälsosjukvård och skolan.

Ett liknande förslag som lyftes i en intervju var behovet av en ordlista, till verksamheter och till politiken. En intervjuperson berättar om en ordlista *"Vi har en sådan till vår politik som vi dammar av[...] inför varje mandatperiod"*. Ordlistan innehåller förkortningar, men även andra begrepp. I *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* skulle ordlistan fungera som stöd för både politik och verksamhet vid exempelvis tolkningen av begreppet tidiga insatser. *"Det är viktigt vilka ord man använder och att man är tydlig med och kanske tar strid för vissa begrepp"*. Det är viktigt för att inte prata förbi varandra.

Förarbete inför implementering och processer efter att processledare slutat

Av intervjuerna framkommer att länet i nuläget ännu inte fört de diskussioner och gjort de planer som krävs för att processerna ska fortsätta när processledarnas tid i *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* tar slut 2023. Det finns en samsyn kring att *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* har lett till utveckling i länet och att det finns gott hopp om en fortsatt utveckling. En intervjuperson uttrycker det så här:

*Jag tror absolut att Sörmland kommer vara redo, men kanske inte Sörmland så till-
vida att överallt samtidigt, men jag tror absolut att det kommer vara så att vi
kommer vara redo på en del ställen [...] och sen kommer det att sprida sig om det
går bra.*

I intervju beskrivs att strategier finns i det egna lokala arbetet med att förankra *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* med kommundirektör och annan berörd förvaltningschef, men att diskussionerna i styrgruppen inte fokuserat på överlämnandet av resultatet. Det kommer att finnas lokala processer som har startat och fortsätter, men det regionala arbetet behöver förberedas. Målsättningarna med *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* har bearbetats och diskuterats grundligt, men samma tid har inte lagts på att diskutera avslutet. En person

menar att det är som det brukar vara. ”Krasst brukar det vara så att det kommer fem i tolv. Vi har en oförmåga att vara ute i tid för att det är hela tiden annat akut som tränger sig på.”

I de län som arbetat längre med processer inspirerade av Skottlandsmodellen har de haft längre tidsplaner (eller förlängt tiden) med processledare.

hela tiden har varit tydligt att det här inte är en Quick fix, det är inget som ska fixas i projekt utan det är starten på ett[...]förändringsarbete men konkret tycker jag inte att vi har gjort så mycket för att bädda för det vi har inte haft diskussioner hur vi ser till att det finns möjlighet att driva vidare. Vad kommer att behövas? Klarar vi det med den befintliga strukturen vi har eller hur behöver vi i sådana fall skruva på den för att vi är långt ifrån framme så behöver vi ha ett fortsatt tryck i förändrings-fråga.[...] de diskussionerna har vi inte haft ordentligt, det tycker jag inte.

Oavsett om det är nuvarande processledare som fortsätter i sin roll eller om andra ska ta över behöver det finnas personer med ansvar för att arbetet inte avstannar. Det kanske kan gå att vidmakthålla och bibehålla framsteg som gjorts i arbetet men att fortsätta utveckla kräver mer.

I intervjuerna lyfts att det finns ett slutseminarium med politiken inplanerat nästa år. Det kommer behöva finnas förankrade planer i god tid för att kunna vidmakthålla utvecklingen. Den förberedda förankringen krävs ”annars[...] är det färdigt att klappa ihop och sen ska man starta om igen”. Det är särskilt viktigt när det är delvis nya politiker både i den läns gemensamma nämnden och i skolpolitiken. När det dessutom är kontinuerlig omsättning i chefsleden är det särskilt viktigt med förankring. Under våren behöver de ansvariga enas om en färdplan framåt, kanske finns då bättre förståelse för den finansiella situationen de kommande åren, samt färdiga förslag i statliga utredningar inom barnområdet.

Av intervjuerna framkommer det även att en viktig aspekt för processerna i framtiden är vidgandet av intressentgruppen. Projektet är stort i bemärkelsen att det omfattar länet, men har ”startat i det lilla med hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola, förskola”. Fler intressenter behöver ta plats i utvecklingsarbetet, som polisen, civilsamhället och fler delar inom existerande organisationer, exempelvis har utvecklingsarbetet inte omfattat kvinnokliniker eller alla mottagningar som möter barn.

Om alla ambitioner i projektplanen infrias och det finns en implementeringsplan framtagen så ”kommer det att behöva skruvas på över tid”. Det handlar om att fortsätta arbeta med utveckling, förändra arbetet, lägga till aspekter och utvärdera över lång tid.

Diskussion och rekommendationer

Som en del av följeforskningens målsättning är syftet med denna delstudie att undersöka hur processen, och projektutvecklingen i *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* utvecklats efter initieringsfasen. Fokus har varit på utvecklingsarbetet som process; var projektet befinner sig, upplevelser av projektet formulerat som framgångar, risker och hinder i utvecklingsarbetet hittills, samt förbättringsmöjligheter för det fortsatta utvecklingsarbetet i linje med det förändringsteoretiska perspektivet på hela utvecklingsarbetet (se *Figur 1*).

Projektet *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* kan betraktas som en del av omställningen mot en nära vård. Det är ett aktivt arbete med att bygga upp en vård och omsorg för unga när

och där de behöver det. I den aktuella fasen har uppbyggnaden av personcentrering huvudsakligen skett i två delar av projektet. Dels i form av tjänstedesignen som användes till att undersöka hur barn, föräldrar och professionella vill att stöd ska bygga upp. Dels i form av pilotprojekt i tre kommuner där olika svårigheter för en målgrupp, barn med NPF-liknande problem, adresseras genom olika former av samverkan mellan skola, socialtjänst och barn och ungdomspsykiatri. Utveckling av samverkan som gynnar individen var även i fokus när arbetsgrupperna påbörjade arbete med bland annat välmåendehjulet.

Som framgår av intervjuresultatet lyfts aspekter som framgångar, risker/hinder och förbättringsområden i utvecklingsarbetet. Det framkommer många lärdomar gällande att upprätthålla och främja framgångar, förebygga risker och hinder, samt att sätta i gång förbättringar i det fortsatta utvecklingsarbetet. Det har därför varit meningsfullt att tänka på intervjumaterialet i dessa termer (se *Tabell 1* för identifierade framgångsfaktorer, risker/hinder och förbättringsförslag⁹).

Det är definierat att *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* är ett processarbete, inte ett projektarbete. Ambitionen med begreppet var att alla parter skulle vara överens om att arbetet ska fortsätta efter den finansierade tidsperioden och att det var ett ansvar som skulle bäras av hela länet. Men i arbetet med att skriva denna rapport har informanterna ibland använt projektbegreppet i stället för processbegreppet. Ordet projekt fyller en viktig funktion när deltagarna talar om sluttiden och att processarbetet behöver fortsätta efter "projektperioden". En reflektion är att det kanske hade varit fördelaktigt att tala om det som ett projekt, ett initieringsprojekt med syftet att skapa en modell och sätta i gång processarbetet med *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*. Det kunde vara ett sätt att fortsätta betona långa utvecklingsprocesser men att det tidsatta arbetet fungerar som ett projekt. Nedan finns en tabell där resultaten från intervjuerna delas i framgångsfaktorer, risker/hinder och förbättringsförslag gällande projektet respektive processen.

Tabell 1. En sammanställning av framgångsfaktorer, risker/hinder och förbättringsförslag fördelade på projekt och process

Tillsammans för barnens bästa i Sörmland som projekt		
Framgångsfaktorer	Risker och hinder	Förbättringsförslag
Nuläge tydligt presenterat för styrgrupp	Styrgrupp liknar en arbetsgrupp— dubbla roller för skolchefer	Kommunikatör i projektet— utbildningsmaterial till personal
Engagemang hos processledare och styrgrupp	Pilotprojekt lokala riskerar är att inte vara/bli regionalt relevanta utan aktivt arbete.	Kommunikatör i projektet för kommunikation med barn och föräldrar
Styrgrupp arbetar bland annat med förankring, liknar en arbetsgrupp	BUP kunde ej starta NPF-projektet samtidigt som kommunerna	Ordlista som sammanställs och kommuniceras till alla huvudmän och politiker
Snabb start av pilotprojekt NPF		Fler intressenter i projektet

⁹ Tabellen är konstruerad så att den läses kolumnvis, inte radvis.

Pilotprojekt innebär lokal förankring	Risk att BUP känner sig inbjuden med armbågen	
Pilotprojekt betyder lokal förändring och förutsättningar att göra skillnad för barn	Otakt i uppstart på de olika utvecklingsarbeten	
Lokalt förankrade mål		
Målen har fått konkretare innebörd		
Projektet Tillsammans för barnens bästa i Sörmland som förutsättning för långsiktig process		
Framgångsfaktorer	Risker och hinder	Förbättringsförslag
Brett och välförankrat	Ibland fungerar ej kommunikation i RSS-strukturen	Förankra tänkt fortsättning långt innan slutseminarium, för att möjliggöra förlopp utan avbrott
Gemensam uppfattning om strävanden i breda led	Många chefsbyten - Chefsbyten risk för tappad fart och krav på omtag	Plan för fortsättning formuleras våren 2023
Arbete i samverkansstruktur + skola	Chefsbyten projektet riskerar att lokalt byta inriktning utan att det uppmärksammas	Personer med ansvar för fortsättning bör utses
Politisk förankring		
Politik som efterfrågar		
BUP som projektledare NPF-projekt skapar förutsättningar framåt	Svårigheter att få medarbetare att förstå kopplingar till andra utvecklingsarbeten	Knyta an och använda kommande statliga satsningar inom barnområdet till projektet
Processledare med erfarenheter från olika verksamheter	Risk att det ej finns förutsättningar att fortsätta när tiden tar slut	
	Skolan inte lika förankrad i strukturen	
	Skolans område har inte någon samverkansnämnd, skolchef har därmed har större svårigheter än socialchefer att företräda andra kommuners skolverksamhet	
	Risk att det inte kommer att gälla andra barn	
	Risk att det inte gäller barn som bor långt ifrån centrum	

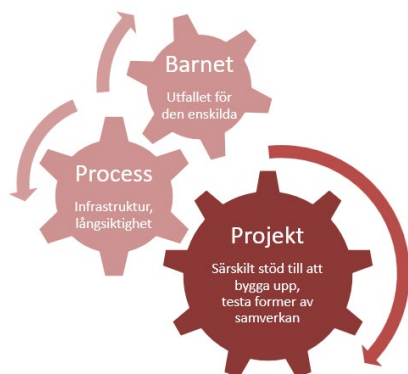
	Risk att det blir fokus bara på mental hälsa, ej fysisk Risk att det blir fokus på förebyggande för friska barn snarare än hälsofrämjande för sjuka barn eller barn med funktionsnedsättning	
Praktiska förslag från Tillsammans för barnens bästa i Sörmland		
Framgångsfaktorer	Risker och hinder	Förbättringsförslag
Tre huvudaspekter har fortlevt och fördjupats, 0–18 perspektivet, samordnade insatser och Skottlandsmodellen Välmåendehjulet blir ett praktiskt verktyg som fungerar samlande för intressenter Sju nyckelaspekter för god samverkan identifierade Barn, unga, föräldrar och professionella har bidragit till definition av nyckelaspekter		Sjukresor för fler stödbehov än fysiska funktionsnedsättningar Mobil region, kommunen tillhandahåller lokal så att Region Sörmland kan ha samordnad lokal mottagningsdag för ex. barns besök på BUP eller habilitering.

Det generella intrycket utifrån intervjuerna är att projektet har kommit i gång med arbete som har förutsättningar att göra skillnader för barnen i Sörmland. Vid en jämförelse med det resultat som fanns vid delrapport 1 och i nuvarande rapport syns kvalitativa skillnader i vad som lyftes som framgångar, risker och hinder och utvecklingsområden i de två intervjuomgångarna. Även om teman finns med från första omgången till andra omgången så har frågorna utvecklats. Särskilt behov av dialog betonas även i denna omgång men omfattar inte bara skolan, utan även de delar av regionen som inte deltagit i projektet än. Även hur intervjupersonerna talar om målen har en progression, de talades om som en resurs i arbetet med att skapa lokal förståelse.

Något som det inte talades så mycket om var resursallokering. Vid flera tillfällen betonades behovet av att avsätta resurser i god tid för att processen inte ska avstanna, men frågan om

förutsättningar för att exempelvis skapa Familjecentraler 0–18 i ett län där inte alla barn har tillgång till familjecentral fördjupades inte, utan nämndes bara. Det diskuterades att det fanns

risk för lokala lösningar som inte skulle komma alla barn till del, men inte hur likvärdighet skulle tillgodoses.

Figur 3. Utveckling i olika nivåer i "Tillsammans för barnets bästa i Sörmland"

I den aktuella fasen i utvecklingsarbetet/projektet har arbetet fokuserat på utmaningen att föra arbetet framåt i olika nivåer, se figur 3. Projektet innebär särskilt stöd till att bygga upp samverkan och testa former av samverkan. Genom detta ska länet få förutsättningar att bygga långsiktig infrastruktur för att förbättra situationen för barn. De strukturer som ännu inte finns behöver byggas upp och de som finns kan behöva ses över. Denna samverkan behöver fortsätta ha både barn som målgrupp och specifika barn i fokus för att rörelsen ska vara vad barnen behöver.

Tillsammans för barnets bästa i Sörmland har påbörjat pilotprojekt innan en färdig samverkansmodell finns etablerad. Det innebär att pilotprojekten sannolikt kommer att påverka hur modellen kommer att utformas. Den regionala modellen tar form utifrån erfarenheter i de olika lokala projekten, Det medför att *Tillsammans för barnets bästa* under aktuell fas har rört sig från att vara ett övergripande länsprojekt som kommer uppifrån och implementeras ner i verksamheter till att bli flera mindre projekt som testas med olika komponenter och därefter lyfts till en övergripande nivå. Det kan i sin tur påverka vad modellen kan komma att bli.

Rekommendationer aktuell fas

Utifrån insikter och kommentarer från aktuell period ges här sex rekommendationer:

1. Fokusera på att säkerställa en basnivå för samverkan som når alla barn i Sörmland, exempelvis tillgång till familjecentral.
2. Säkerställ att det finns möjlighet att dra nytta av lärdomar från pilotprojekten när dessa når resultat. Det är viktigt att resultaten lyfts från det lokala perspektivet till det regionala, så att erfarenheterna kan generaliseras i utveckling för alla barn i Sörmland.
3. Säkerställ att arbetet inte bara handlar om psykisk ohälsa, inkludera även hälsofrämjande insatser för barn med exempelvis funktionsnedsättning eller kroniska sjukdomar. Kanske kan det ske i samband med arbete med välmående hjulet.
4. Säkerställ att det tas hänsyn även till andra livsvillkor som exempelvis ekonomiska villkor i arbetet att främja barns hälsa
5. Använd utvecklingsarbetets infrastruktur till ett gemensamt arbete med att formulera sig på ett sådant sätt att det är möjligt att inkludera resurser från statliga satsningar på barnområdet i *Tillsammans för barnets bästa i Sörmland*.
6. Formulera en plan för fortsättning (gärna förlängning) i form av fortsatt praktisk testning av nya samverkansformer och implementering av modellen, som växer fram snarast för att inte riskera att arbetet stannar av.

Referenser

Aytar, O., & Larsson, L. (2022). *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland: Följeforskning om initiering och start av utvecklingsarbetet-delrapport 1.*(FoU i Sörmland Rapport 2022:6). Forskning och utveckling i Sörmland. https://www.fou.sormland.se/media/2956/tillsammans-for-barnens-basta-i-sormland_delrapport-1_2022_6.pdf

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Studentlitteratur.

Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningssed*. Vetenskapsrådet.

Bilagor

Bilaga 1. Informationsbrev

Eskilstuna, 2022-11-18

INFORMATIONSBREV

Eskilstuna, den 18 november 2022

Hej,

Inom ramen för det regionala projektet *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* har vi ett följeforskningsuppdrag. Målsättningen med utvecklingsarbetet är att:

- Det i Sörmland finns en länsövergripande samverkansmodell för tidiga insatser för barn och unga
- Ett implementeringsarbete av samverkansmodellen är påbörjat
- En plan för fortsatt implementering och uppföljning av samverkansmodellen finns tillgänglig

Med ett processtödande och förändringsinriktat perspektiv är målsättningen för följeforskningen kring utvecklingsarbetet *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland* följande:

- Att ge stöd till utvecklingsarbetet för att kunna tillämpa relevanta metoder och aktiviteter i linje med projektplanen
- Att ge stöd till utvecklingsarbetet för att kunna mäta och följa upp målen enligt projektplanen
- Att ge stöd till utvecklingsarbetet att dokumentera aktiviteterna och processen på lämpliga sätt som underlag för vidare självrapporteringar och utvärderingar
- Att utvärdera utvecklingsarbetet utifrån en förändringsinriktad programteoretisk modell från projektstart

Som en del av följeforskningens målsättning har vi *Lärande workshop 2* i samband med styrgruppsmötet den 29 november, kl. 12.00-16.00. Huvudfokus kommer att ligga på processen, och projektutvecklingen hittills avseende utvecklingsarbetet *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*. Inledande tematiska frågor är följande:

1. Vad har hänt hittills i projektet?
2. Hur har utvecklingsarbetet fungerat i förhållande till målsättningen med utvecklingsarbetet?
3. Det har inletts delprojekt- hur har det fungerat?

4. Har ytterligare något förändrats/tillkommit efter ursprunglig projektplan?
5. Har något omvärderats eller försvunnit från ursprunglig projektplan?
6. Har ni påbörjat arbetet att förbereda länet för förändringsarbetet efter att projekttiden tagit slut i "*Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*"?
7. Vilka förbättringsmöjligheter finns i det fortsatta utvecklingsarbetet?

Vid behov kan vi göra kompletterande individuella intervjuer senare. Samtalen vid *Lärande workshop 2* beräknas ta ungefär 90 minuter. Intervjuerna är planerade i enlighet med forskningsetiska regler, vilket bl.a. innebär att ditt deltagande är frivilligt och obehöriga har inte tillgång till intervjumaterialet. Som del av ditt frivilliga deltagande kan du, när som helst, utan förklaring och konsekvenser, avbryta din medverkan. Dina personuppgifter skyddas enligt Dataskyddsförordningen (GDPR).

Tack på förhand.

Vänliga hälsningar.

Lina Larsson, forskningsledare/utvecklingsledare vid FoU i Sörmland, 076-949 63 64,
lina.larsson@fou.sormland.se

Osman Aytar, docent i socialt arbete/ fil. dr. i sociologi vid Mälardalens universitet,
följeforskare vid FoU i Sörmland, 016-15 36 14, 070-471 05 09, osman.aytar@mdu.se

Bilaga 2. Samtyckesblankett

Eskilstuna, 2022-11-

18

SAMTYCKESBLANKETT

Ang. Följeforskning kring utvecklingsarbetet *Tillsammans för barnens bästa i Sörmland*

Jag har fått tillräcklig information om ovanstående fölieforskningsprojekt och jag deltar frivilligt i en intervju. Jag har fått informationen att jag när som helst, utan förklaring och konsekvenser, kan avbryta min medverkan. Jag har även fått veta att min person och min identitet kommer att skyddas enligt Dataskyddsförordningen (GDPR).

Inspelningen som görs kommer att förstöras efter avslutad analys. Intervjumaterialet kommer att användas enbart för fölieforskning och vidare forskning.

För ytterligare information och frågor kan jag kontakta:

Lina Larsson, forskningsledare/utvecklingsledare vid FoU i Sörmland, 076-949 63 64,
lina.larsson@fou.sormland.se

Osman Aytar, docent i socialt arbete/ fil. dr. i sociologi vid Mälardalens universitet,
fölieforskare vid FoU i Sörmland, 016-15 36 14, 070-471 05 09, osman.aytar@mdu.se

Jag samtycker därför till att delta i en intervju och tillåter också att nedanstående information om mig användas oidentifierad.

Deltagares för- och efternamn:

Ort och datum: